

Pilotbesturen gezocht

De drie Landelijke Pedagogische Centra zijn op zoek naar pilotbesturen die willen deelnemen aan de R&D 'Hogere leeropbrengsten door versterken van bestuurlijk handelen'.

Aanleiding

Als bestuur wordt u door de Onderwijsinspectie verantwoordelijk gehouden voor de onderwijsopbrengsten van uw school/scholen. Een opbrengstgerichte cultuur is essentieel voor het verbeteren van onderwijsopbrengsten, maar weet u in welke mate er sprake is van een opbrengstgerichte cultuur op uw school/scholen? En bent u zich bewust van de mogelijke interventies die u als bestuur kunt doen om een opbrengstgerichte cultuur te bevorderen?

Het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen heeft geconstateerd dat er door de scheiding van toezicht, bestuur en management een nieuwe situatie is ontstaan waarin nog weinig kennis beschikbaar is over hoe besturen hun bestuurlijk en onderwijskundig handelen kunnen versterken teneinde de onderwijsopbrengsten op hun school/scholen te verbeteren. Daarom heeft het Ministerie Research & Development -gelden beschikbaar gesteld aan de drie Landelijke Pedagogische Centra (APS, CPS en KPC Groep) om gezamenlijk met besturen deze kennis te ontwikkelen. De LPC werken daarbij met de PO-Raad en diverse wetenschappelijke experts waaronder Prof. Dr. S. Waslander (CBMO/Universiteit Tilburg/Rijksuniversiteit Groningen), Dr. M. Krüger (lector Penta Nova/docent Universiteit van Amsterdam) en Dr. F. de Vijlder (Governance en onderwijs), lector aan de Hogeschool Arnhem Nijmegen.

Opbrengstgerichte cultuur en de Code goed bestuur

In het onderzoek wordt het accent minder gelegd op de *systemen* die noodzakelijk zijn voor opbrengstgericht werken, maar meer op een *cultuur* die stimulerend is voor opbrengstgericht werken. Deze keuze hangt allereerst samen met diverse onderzoeken die een relatie leggen tussen de schoolcultuur en de onderwijsopbrengsten (bijvoorbeeld Oomens 2008 en Krüger 2010).

Een tweede reden om een accent te leggen op schoolcultuur vinden we terug in de code Goed Bestuur (2010) van de PO-Raad. Hierin bevestigt de PO-Raad het belang van de schoolcultuur voor het realiseren van goed onderwijs. Het schoolbestuur zou een cultuur moeten bevorderen waarin professionals gestimuleerd worden met elkaar in gesprek te gaan om de kwaliteit van het eigen en elkaars professionele handelen te versterken (artikel 19-1). We kunnen dus stellen dat de code Goed Bestuur van de PO-Raad het belang van een opbrengstgerichte cultuur aangeeft en ook enkele kenmerken van een dergelijke cultuur expliciteert. De code geeft niet aan op welke manier een dergelijke opbrengstgerichte cultuur bevorderd zou kunnen of moeten worden.

Probleemstelling en onderzoeksvragen

Het gaat in het onderzoeksproject om de vraag: *Welke vormen van bestuurlijk handelen kunnen besturen inzetten om een opbrengstgerichte cultuur in scholen te stimuleren dan wel te versterken?*

Besturen maken melding van een handelingsverlegenheid op dit thema: ze menen over onvoldoende kennis, inzicht en instrumenten te beschikken om op consistente en duurzame wijze te werken aan de randvoorwaarden om te komen tot een opbrengstgerichte cultuur in hun organisaties en op hun scholen.

De doelstelling van het project is daarom: Kennis en instrumenten ontwikkelen die besturen in staat stellen sturing te geven aan de opbrengstgerichte cultuur in de school ten einde het opbrengstgericht werken te verbeteren.

Pilotbesturen gezocht

Wij willen u de gelegenheid geven om in de periode mei 2011 – december 2012 als pilotbestuur deel te nemen aan ons onderzoekproject 'Hogere leeropbrengsten door versterken van bestuurlijk handelen'. Deelname is kosteloos, maar vraagt van u de volgende investering in tijd:

- intakegesprek met het bestuur: algemene informatie over het project, afstemming rond de verwachtingen over en weer, procesplanning.
- rond september 2011 zal er aan de hand van vragenlijsten in kaart worden gebracht in welke mate er sprake is van een opbrengstgerichte cultuur op een of meerdere van uw scholen (o-meting).
- September/oktober vindt een werkbijeenkomst plaats waarin de o-meting wordt besproken en waarna er wordt gewerkt met een instrument gericht op verdieping van de beelden t.a.v. opbrengstgerichte cultuur. Dit instrument is in 2010 in samenwerking met de VU ontwikkeld om binnen de school met bestuurders, schoolleiders en wellicht in de toekomst ook met (vertegenwoordigers van) leraren een gesprek aan te gaan over de verschillende opvattingen ten aanzien van de cultuur en het opbrengstgericht werken. Het instrument vormt een concrete aanleiding om gezamenlijke processen van betekenisgeving rond opbrengstgericht werken op gang te helpen.
- rond dezelfde tijd vindt het 'Evidence-informed gesprek' plaats met de bestuurder. Deze bijeenkomst is gericht op interventie ontwerp (actiebeplanning), gebaseerd op aangrijpingspunten uit literatuur, praktijk en uit de werkbijeenkomst.
- naar aanleiding van de gekozen interventie/actie vinden eind 2011-begin 2012 twee monitoringsbijeenkomsten plaats met de bestuurder (mogelijk ook met directies en/of leerkrachten) om de voortgang te bepalen.
- tot slot wordt de eindmeting afgenomen (herhaling van de meting zoals bij o-meting), gevolgd door een eindgesprek.

Voor meer informatie of voor deelname aan dit onderzoeksproject, kunt u contact opnemen met Marlou Beke (CPS), tel: 06-55 82 40 96, e-mail: m.beke@cps.nl

Aanmelden kan tot 9 mei 2011!

Met vriendelijke groet,

Marlou Beke (CPS)
Joanneke Niels (APS)
Ingrid Veeke (KPC Groep)